

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/327/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208513
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8817208513.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: R. T., V.. XX.XX.XXXX, Y. Č.. XX, XXX XX Y., o zaplatenie 1.385,89 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

- I. Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a .**
- II. Žalovanej sa **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.385,89 eur, úrokov vo výške 1.315,73 eur, úrokov vo výške 48,24 eur, úrokov zo zostatku nesplatenej istiny, t.j. zo sumy 1.385,89 eur, vo výške 25 % ročne zo sumy 1.385,89 eur, od 08.06.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.385,89 eur od 08.06.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Tunajší súd rozsudkom, č. k. 4Csp/327/2017 - 73 zo dňa 05.04.2018, súd konanie v časti úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 31.05.2017, v časti prevyšujúcej sumu 1.263,97 eur zastavil. Súd žalobu žalobcu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku, v rozsahu, v ktorom súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol, podal odvolanie žalobca argumentujúc ustanovením § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Podľa žalobcu, pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že v zmluve o úvere absentuje údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), je jeho záver nesprávny. Zmluva o úvere jasne uvádza údaje o výške (43,62 eura), počte (70 mesačných splátok) a termíne (k 17. dňu v mesiaci počnúc XX.X.XXXX E. XX.X.XXXX) jednotlivých splátok. Žalobca uviedol, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí v tejto súvislosti odkázal na prekonané rozhodnutia súdov, nijakým spôsobom nereflektoval na aktuálnu judikatúru, aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/146/2017, 3Cdo/198/2017 a rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-42/15. Nesprávny je taktiež názor súdu prvej inštancie o tom, že dohodnutá úroková sadzba 25 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Úrokové sadzby sú ovplyvnené ponukou aj dopytom, ako aj celým radom faktorov, výška úrokovej sadzby odzrkadľuje, nakoľko rizikovým sa banke javí poskytnutie úveru, pričom čím dlhšia bude doba splácania a čím bude nižšia bonita klienta, tým vyššiemu riziku sa banka vystavuje, že úver, ktorý poskytla, nebude splatený. Žalobca uviedol, že úver nebol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, podporne poukázal na aktuálne platné Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., aj keď v čase uzavretia zmluvy ešte účinné nebolo, keďže zákonodarca definoval jasne najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať, a to dvojnásobok priemernej RPMN bánk za predošlý kalendárny štvrťrok. Priemerná RPMN na trhu v čase uzavretia zmluvy bola 24,14 %, dvojnásobok uvedenej sumy je 48,28 %, preto úroky vo výške

25 % pri RPMN 28,72 % nemožno považovať za neprimerane vysoké v rozpore s dobrými mravmi, pretože nie je prekročená najvyššia prípustná výška odplaty. Tiež nie je správny údaj, že priemerné úrokové sadzby z úverov v čase, ako súd prvej inštancie uviedol, boli 9,04 % za rok 2010 za mesiac jún. Išlo o čiastku 13,23 %. Výška úrokovej sadzby 25 % tak nepredstavuje ani dvojnásobok priemernej hodnoty úrokovej sadzieb za všetky spotrebiteľské úvery v danom období. Poukázal na rozhodovaciu prax súdov, z ktorej vyplýva, že neprimeraným zmluvným úrokom by bol taký úrok, ktorý by 4-násobne až 5,5-násobne prevyšoval obvyklú úrokovú sadzbu, čo nebol daný prípad. Žalobca mal taktiež za to, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je nepreskúmateľný, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne aby žalobe vyhovel a priznal nárok na náhradu trov konania žalobcovi.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodov pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu, v akom bol odvolaním napadnutý. Preto Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 9Co/130/2018 - 108 zo dňa 15.01.2019, zrušil rozsudok, okrem výroku, ktorým súd prvej inštancie konanie v časti zastavil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie. V uznesení uviedol, že v priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie vec opätovne prejedná a rozhodne. Zaoberať sa bude odvolacími námietkami žalobcu, ak dospeje opätovne k záveru o tom, že zmluvne dohodnutý úrok je úrokom v neprimeranej výške, dôsledkom čoho by mala byť jej neplatnosť, uplatnený nárok v súlade s uvedeným vyhodnotí. Ak dospeje k záveru o platnosti zmluvy, zaoberať sa bude opätovne tým, či zmluvné dojednania sú v súlade s úpravou vyplývajúcou zo zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, t.j. v čase uzatvorenia zmluvy. Ak bude mať za to, že zmluva nezodpovedá ust. § 9 ods. 2 písm. k), zaoberať sa bude tým, či je možné predmetné ustanovenie vykladať eurokonformne ako poukázal žalobca, t.j. v zmysle účelu a textu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES. Ak dospeje k záveru, že eurokonformný výklad možným nie je, svoj záver o tom, prečo by možným nemal byť, zdôvodní.

5. Súd prvej inštancie teda pristúpil opätovne k prejednaniu veci a uvádza nasledovné: dňa XX.XX.XXXX bola medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Poštová banka, a.s., ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý zo strany žalobcu úver, a to vo výške 1.500 eur. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky v splátkach vo výške podľa zmluvy o úvere, výška každej splátky, vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejmá z Predpisu splátok. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v časti „Zaplatené splátky“ v listine „Aktuálny stav úveru“. V zmysle Obchodných podmienok (ďalej len „OP“) pre úver, ak je klient v omeškaní s platením čo i len jednej splátky, veriteľovi vzniká nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Žalobca si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s OP uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany žalobcu nezaplatil dlžnú pohľadávku. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanému pohľadávku, je zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania v súlade s ustanovením § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky. Takto úročená úroková sadzba je v zmluve dojednaná vo výške 25,00% ročne, pričom výška úrokovej sadzby je špecifikovaná aj v listine „aktuálny stav úveru“ zo dňa 07.06.2017. V zmysle obchodných podmienok, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v Zmluve. Dátum začatia úročenia od 08.06.2017 je dátum nasledujúci po dni vystavenia listiny, Aktuálny stav úveru zo dňa 07.06.2017, a teda začiatok úročenia je stanovený na deň nasledujúci po dni vystavenia špecifikácie pohľadávky vrátane vyčíslených úrokov (sankčných aj zmluvných). V zmysle OP, vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, a to vrátane poplatkov spojených s upomienkami voči žalovanému v zmysle Sadzobníka a taktiež vrátane nákladov žalobcu vynaložených na úhrady poisťného. Takto určená výška dlžných poplatkov predstavuje 0,28 eur, výška uvedených nákladov je zahrnutá v listine „Aktuálny stav úveru“ zo dňa 07.06.2017 a táto vyplýva zo Sadzobníka poplatkov. Žalovaný ku dňu podania žaloby svoj dlh voči žalobcovi nevyrovnal.

6. Žalovaná k podanej žalobe uviedla, že so žalobou súhlasí. Je ochotná uhradiť svoj dlh v 25-eurových mesačných splátkach.

7. Podaním zo dňa 21.02.2018 zobral žalobca svoju žalobu čiastočne späť a to v časti úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 31.05.2017, v časti prevyšujúcej sumu 1.263,97 eur.

8. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatie žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

10. V zmysle § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a na skutočnosť, že žalobca zobral svoj návrh späť pred začatím pojednávania, súd konanie v tejto časti, t.j. v časti úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 31.05.2017, v časti prevyšujúcej sumu 1.263,97 eur, zastavil. Voči tejto skutočnosti odvolanie zo strany žalobcu podané nebolo.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX, výpisom z úverového účtu, obchodnými podmienkami pre úver, zmluvou o postúpení pohľadávok, predpisom splátok k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX, sadzobníkom poplatkov, výzvou na splatenie dlžnej časti úveru, výzvou na úhradu dlžnej sumy, doplnením žaloby zo dňa 14.11.2017, vyjadrením žalobcu zo dňa 21.02.2018 a zo dňa 04.04.2018, výsluchom žalovanej, rozhodnutím súdu I. inštancie, odvolaním zo strany žalobcu a uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.01.2019.

13. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

14. Poštová banka, a.s., ako žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v sume 1.500 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť v 70 splátkach pri výške mesačnej splátky 43,62 eur, ročnej úrokovej sadzbe 25,00 % a RPMN 28,72 %. Konečná splatnosť bola dohodnutá na XX.XX.XXXX.

15. Podľa bodu 5.2 Obchodných podmienok pre úver, ak Klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, alebo poskytol Banke nepravdivé údaje (napr. v predložených dokladoch, formulári ZoU), alebo na majetok Klienta bol vyhlásený konkurz, alebo exekúcia, alebo Klient zomrel, je Banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

16. V zmysle bodu 5.3 Obchodných podmienok pre úver, v prípade, ak je Klient v omeškaní so splácaním Splátok, Banka je oprávnená úročiť nezaplatené dlžné Splátky úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to až do času úplného splatenia omeškaných Splátok.

17. Podľa bodu 5.4 Obchodných podmienok pre úver, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 5.2 OP, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke.

18. Podľa Časti III bodu 3.9 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) Pokiaľ je Klient v omeškaní so splácaním úveru alebo jednotlivých splátok úveru, je povinný uhradiť Banke okrem úrokov z úveru, tiež úroky z omeškania z dlžnej sumy. Dlžná čiastka sa úročí úrokom z omeškania denne od prvého dňa omeškania (vrátane) do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu splatenia dlžnej sumy (vrátane). Ak je Klient v omeškaní s uhradením úrokov z úveru, zmluvných pokút, poplatkov, odmien,

náhrady škody a iných peňažných záväzkov vynaložených Bankou, je Klient povinný uhradiť Banke úroky z omeškania, podľa vety druhej tohto bodu VOP.

19. V zmysle Časti III bodu 3.11 písm. a) a bodu 3.12 písm. a) a b) VOP ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo dohody zo strany Klienta a/alebo ak omeškanie Klienta s plnením splátok dohodnutých v Zmluve o úvere trvá viac ako 10 (desať) dní, Banka je oprávnená: a) zastaviť poskytnutie a/alebo čerpanie úveru, až do času, kým podľa vlastného uváženia Banky nepominú skutočnosti, ktoré mali za následok pozastavenie poskytovania alebo čerpania úveru; b) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie Pohľadávky Banky zo Zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti. Klient je povinný splatiť Pohľadávku Banky v lehote, ktorú Banka určí v oznámení doručenom Klientovi.

20. Listom zo dňa 06.11.2014 označeným ako Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru, Poštová banka, a.s., žalovanému oznámila, že svojím konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy a OP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a ani napriek predchádzajúcej upomienke neuhradil svoje záväzky voči spoločnosti. Zároveň žalovaného listom upozornili, že ku dňu 05.11.2014 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 738,40 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 727,34 eur, poplatkov vo výške 11,06 eur a poistné 0,00 eur. V prípade, ak nedôjde k úhrade vyššie uvedeného záväzku, banka vyhlási úver predčasne splatným.

21. Z prehľadu splátok a úhrad, ako aj z písomného vyjadrenia žalobcu, súd zistil, že žalovaný celkovo uhradil sumu 1.854,72 eur. Bolo uhradených 42 splátok.

22. Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní zo dňa 21.02.2018 uviedol, že žalovaný uhradil celkovo sumu vo výške 1.864,02 eur, ktorá bola v zmysle zmluvy o úvere v spojení s OP započítaná nasledovne: suma vo výške 448,74 eur na poplatky, suma vo výške 1.301,17 eur na zmluvné úroky a úroky z omeškania a suma 114,11 eur na istinu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný podstatným spôsobom porušil zmluvné povinnosti, vyhlásil žalobca úver za predčasne splatný v súlade s čl. 6 OP ku dňu 21.11.2014, pričom výzva na splatenie úveru bola súdu predložená ako príloha k návrhu vo veci samej. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou mesačnej splátky úveru prvýkrát dňa XX.XX.XXXX, neuhradením mesačnej splátky riadne a včas. Túto splátku uhradil dňa 13.05.2011. Suma zmluvných úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 1.537,44 eur a suma úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 72,44 eur, teda spolu vo výške 1.609,88 eur, od ktorej žalobca odrátal úhrady žalovaného vo výške 1.290,55 eur. Výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru tak predstavuje sumu vo výške 319,33 eur. Následne suma zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 872,35 eur a suma úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu 183,19 eur, teda spolu vo výške 1.055,54 eur, od ktorej odrátali úhrady žalovaného vo výške 10,62 eur. Výsledná suma zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru tak predstavuje sumu vo výške 1.044,92 eur. Zrátané úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (319,33 eur) spolu s úrokmi od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do 31.05.2017 (1.044,92 eur) predstavujú sumu vo výške 1.364,25 eur, čiže suma vyčíslených zmluvných úrokov a úrokov z omeškania do dňa 31.05.2017.

23. V zmysle § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

27. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

28. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

29. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

30. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

31. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

32. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

33. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

34. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

35. Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

36. Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

37. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

38. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Teda dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

39. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 1.500 eur a ktorú sa žalovaná zaviazala splatiť v 70 mesačných splátkach po 43,62 eur, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 1.344,92 eur.

40. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 25,00% ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v XX/XXXX činil úrok 9,04% p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami..

41. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

42. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

43. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

44. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho prepisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za

dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

45. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

„Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

46. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

47. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

48. Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

49. Pôvodný žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 1.500,00 eur, pričom žalovaná uhradila celkovo sumu 1.854,72 eur (podľa výpisu a taktiež vyjadrenia žalobcu). Preto pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi zostatok neuhradenej istiny, ktorú jej žalobca poskytol. Keďže žalovaná žalobcovi uhradila viac ako mu je povinná vrátiť, súd celú žalobu žalobcu zamietol.

50. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

51. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.